

TAVALLISEN TARHURIN PIHAPUUHIA 11/25

"JOS LOKAKUUKKA
EI TALVI TUKE,
NIIN EI SE TULE
MARRASKUUKKA-
KAAN!"

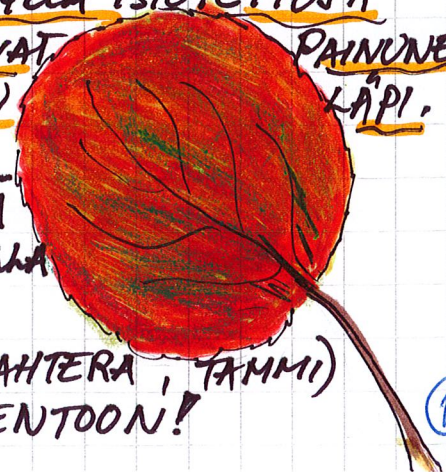
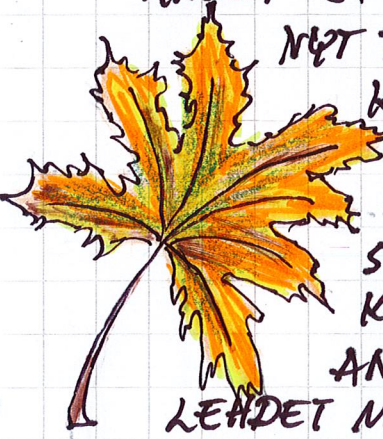
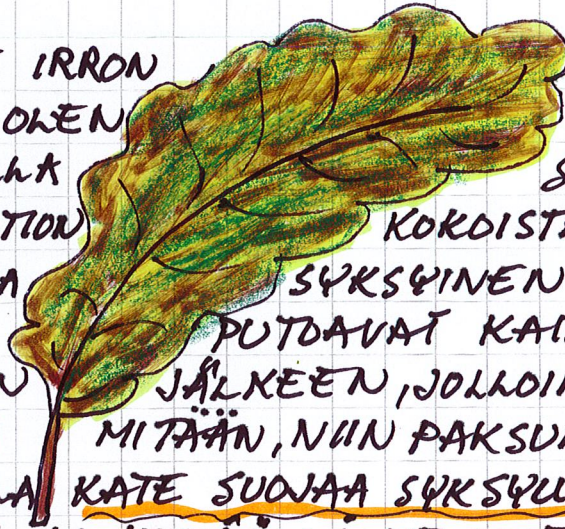
LOKAKUU, LOKAKUU ON TAKANA PÄIN
ILMAN SUURIA SATEITA JA LOSKAISUUTTA.
KASVUKAUSI PÄÄTTYNY ETELÄ-JA KESKI-
SUOMESSA VUOSENSA LOKAKUUN AIKANA
JA KOUNAISRANNIKOLLA KUUKAUDEN LOPULLA.

LUONTO VETÄYTY TALVIKEVYLLE JA ANTAA
VIHJEEN TARHUREILLE, ETTÄ ON AIKA HELLITTÄÄ
JA JÄTTÄÄ UKKOTYÖT VÄHEMMÄLLE.

EI OLE PAHEMMIN OLLUT "LOSKAKELEJÄ", VAAN MUKAVIA
RAIKKAITA SYVSSÄITÄ. MUKAVAA ON OLLUT AURIN-
KOISINA PÄIVINÄ LAITTAA PUUTARHAA TALVENTIETTOON.

RUSKA ON OLLUT NÄYTTÄVÄ JA VÄRIKKÄÄT LEHDET
OVAT TUONEET KAUNTIIN LISÄN SYKSYISEEN MAISEMAAN.

PUUNLEHDET OVAT IRRON
KUUKAUTTA, JOTEN OHEN
RUOHONKEIKKURILKA
MEIKKEIN VIIISI KUUTON
SE ON OLLUT JOKA
JOSKUS LEHDET
KOVAN PAKKASÖN
RILKA EI MAHDA
MITÄÄN, NIIN PAKSULLE LEHTIKERROKSENE
NYT TALVEHKA KATE SUOJAA SYKSYLLÄ ISTUTETTUA
KASVEJA JA KEVÄÄLLÄ NE OVAT
JA KASVIT PYSTYV KASVAMAAN
MUTTA EN OSTA AVOMAAHKE
SILLÄ LEHTIKATE JA KEVÄÄLLÄ
KOMPOSTI HÖYSTETTYNÄ LANNANNA
ANTAVAT HYVÄN KASVUN.
LEHDET MENEVÄT PIENEEN TILAA (VAAHTERA, TAMMI)
JA MAATUVAT HYVIN, EIKÄ LÄHDE LENTOON!

PIHLAJA =

PYHÄPUU
ENNUSPUU
PIRUNPUU
VOIMAPUU
RAJAPUU

MONIMUOTOISIN SUOMEN
LUONNOSSA KASVAVA PUU,
JOLKA ON KANSANPERINTEESSÄ
MONENLAISIA VAIKUTUKSIA JA
USKOMUKSIA HYVIÄ, SEKÄ
HUONOJA.

ON PIHLAJA

KOTIMME

PORRASPAÄSSÄ

SE KUKKI NIIN

VALKEANA

KEVÄTSÄÄSSÄ.

PUNAMARJOJA

KANTOI SE SEKSYN

TULLEN.

OI, YSTÄVÄ, NE

MINÄ SÄÄSTÄN

SULLEN!"

Jummi Hellen.

KUN PIHLAJASSA

ON PALJON MARJOJA:

● PÄASEVÄT VANHATPIIAT
NAIMISIIN

● ETTÄ KUNTA TULEE
PALJON

● MUTTA MYÖS VOI
TUHKA VÄHÄLUMINEN

● PIHLAJA TALVI!
SAUTTAA JOS KOIRA ON

KARANNUT... TAI VAIMO

PIHLAJA ON:

● UPPINISKAINEN,

● VAHVA

● VAKKATON PUU

● MENESTYKÄ-
RUIKKA PAIKOILLA

● EIKÄ SITÄ OLE
HELPPO TALTUTTAA.

● SITÄ PIDETTIIN
MAAGISENA
PUUNA!

● PIHLAJA ISTU-
TETTIIN VAHVIS-
TAMAAN RAJOJA
NAAPURUSTEN
VÄLILLÄ.

● PIHLAJANOKSAT
SUOJAAVAT
KUMMITUKSILTA
JA PAHOILTA
HENGILTÄ!

● PIHLAJA!
KARKOTTI PAHAA,
JA KUTSUI PAIKALLE
HYVÄÄ!

● PIHLAJANTERDILTA VOITTAU
PARANTAA MAA, JOKA OLI
NOITAKONSTEIN PIKÄTTU

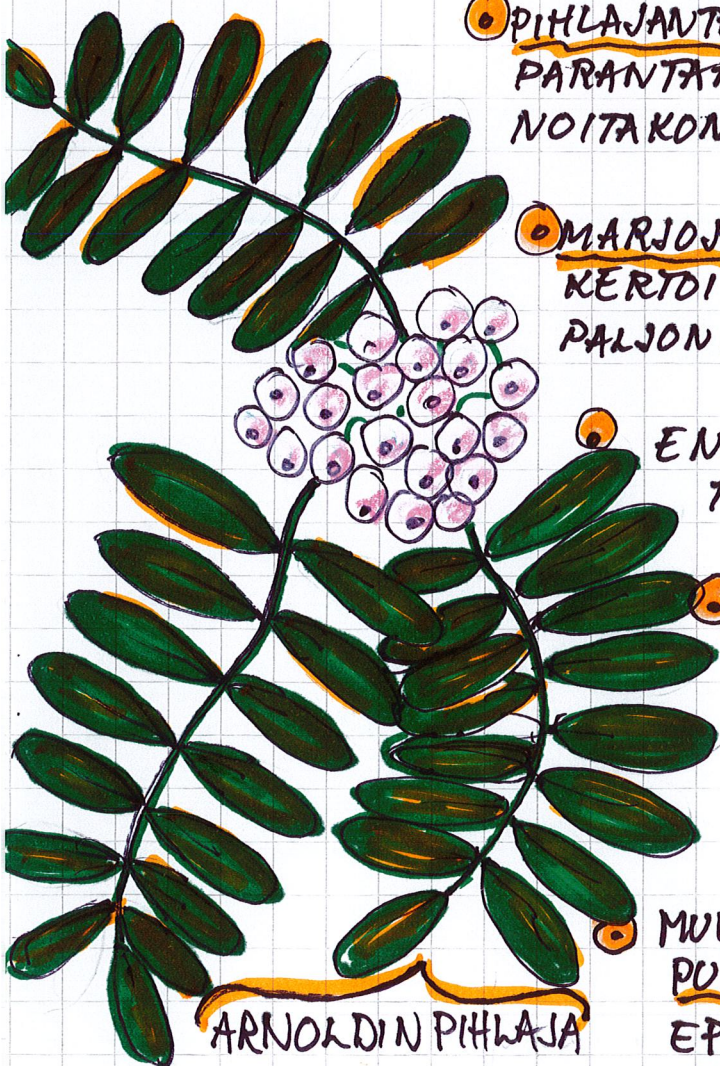
● MARJOJEN LEISKUVA VÄRI
KERTOI TUHEN VAAROISTA
PALJON MARJOJA, PALJON
TULIPARJOJA!

● ENNUSTI MYÖS LEVOT-
TUMISTA AJOISTA

● VALKOISET KUKAT
OVAT HEDELMÄLN-
SYSDEN JA NAI-
SELLISEN VOIMAN
VERTAUSKUVA.

● MUINAISSUOMALAISET PITIVÄT PYHINÄ
PUUNA PIHLAJA, JOTKA KASVOIVAT
EPÄTAVALLISISSA PAIKOISSA esim.
KIVIEN KOLOISSA TAI KALLION RAOISSA

ARNOLDIN PIHLAJA

LUOTETTAVAT PIHLAJAT KOTIPUUTARHAAN (VAIKKA EI USKOISIKAAAN NIIDEN KAIKKIVOIPAISUUTEEN!)

JOKAISEEN PUUTARHAAN SOPIVIA

- KAUNIS MUOTOINEN PENSAS, TAI PIKKUPUU
- AINA KAUNIS KASVUTAVALTAAN
 - LEHDIKÄÄN
 - KUKINTO SIEVÄ
 - MARJOVANA NÄYTTÄVÄ
- YHEENSÄ TERVE
- EI TARVITSE HOITOJA JUURUTTUVAAN
- LEIKKAUSTA VAIN TARVITTAESSA (enim. REVENNYT OKSA)
- ON HYÖDYLLINEN EHÖIKKE JA LINNUKKE
- LISÄÄ PUUTARHAN MONIMUOTOISUUTTA!

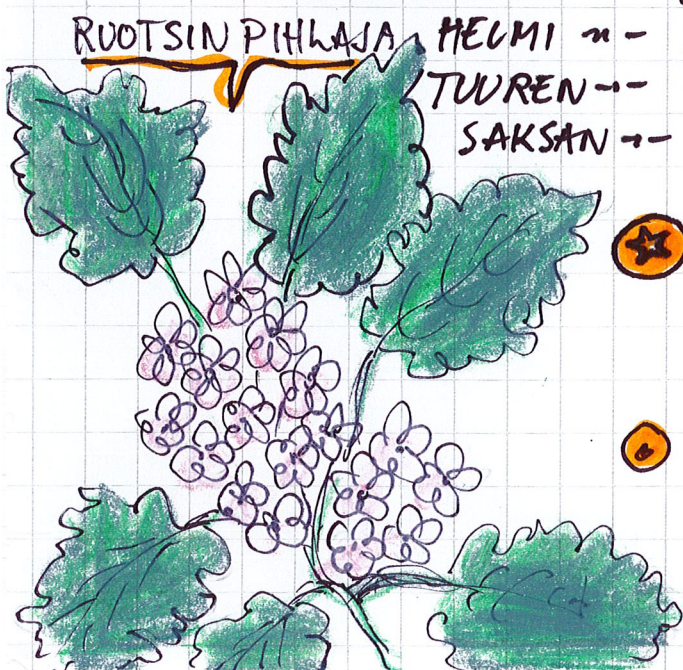
KANNATTAA KYSYÄ PUUTARHAKAUPPIKASTA KEVÄÄLLÄ!

! TETEELLISEN NIMEN MUUTOKSENTAKIA, LAJEISSA VOI OLLA SEKAANNUSTA.

TÄSSÄ MUUTAMIA EHDOTUKSIA

PUUTARHAN KAUNISTAJAKSI:

			KUKINTA	MARJAT
● KOTIPIHLAJA	4-12 mt	I-VIII	VALK.	PUN. MARJAT
● AMERIKAN -"	4-7 mt	I-IV	-"	PUNERTAVAT -"
● KARTUOTAATAN -"	4-6 mt	I-IV	-"	PUN.
● JAPANIN -"	5-8 mt	I-III	-"	-"
● SITRUUNA -"	3-4 mt	I-IV	-"	KELT.
● SUOMEN -"	3-12 mt	I-V	-"	PUN.
RUOTSIN PIHLAJA HELMI -"	2-4 mt	I-II	-"	VALK.
TUUREN -"	4-5 mt	I-IV	-"	TIILEN. PUN.
SAKSAN -"	4-8 mt	I-II	-"	PUN. LEHDET HOP. HARM.

★ PIHLAJAN MARJASSA ON VIISKANTA, KUVIO, JOTA SUOMALAISET PITIVÄT ONNENTUOJANA.

● AREMMAT PIHLAJAT KANNATTAA SUOJATA RUSAKOIKIA! OSALLA EI OLE KARVASAINEITA! (enim. TUUREN PIHLAJA)

NYT ON KOMPOSTIIN TULLUT MATERIAALIA YLLINKYLLIN,
JOTEN KATSE KOMPOSTIIN! LAUDAN MAALI

HYVÄ PAIKKA KOMPOSTILLE ON:

PUUTARHAN LAHELLÄ
TUULENSUOJAINEN
PUOLIVARJOINEN
HELPOSTI KOTIKÄRRYLLÄ
PÄÄSTÄVÄ

HELPO KUNKUINEN,
MYÖS TÄNNELLÄ
NELJOMETRI ON HYVÄ
KOKO PUUKEHKKO-
KOMPOSTILLE

HUMAKOMPOSTIN LEVEYS
NOIN METRINTAI PUOLTOISTA,
PITUUS TIILANTEEN MUKAAN.
(= KASAKOMPOSTI)

PUOLIKYPSÄÄ KOMPOSTIA
VOIT KÄYTTÄÄ KATTEEKSI

4-6 cm PAKSUIVEN
KERROS TASAA KOSTEUTTA
JA LISÄÄ HUMUSTA

TÄMÄ KOMPOSTI EI OLE "HIRSIMÖKKI-IDEALLA" TEHTY

PUUKEHKKOKOMPOSTEJA

VOI TEHDÄ LAUDASTA
"HIRSIMÖKKI-IDEALLA!"
LAITOJA ON SIILLOIN HELPO
MADALTAA TAI KOROTTAA,
JA TEHDÄ UUSI KOMPOSTI
ERI PAIKKAAN.

PUISISTA KUORMALAVOISTA
VOIT KOOSTA PUUTARHAKOM-
POSTIN HETKESSÄ.

ON HYVÄ OLLA KAKSI OSASTOA,
TOINEN UUSILLE JÄTTEILLE
JA TOINEN MUHKALHE
KOMPOSTILLE, JOKA KÄÄN-
NETÄÄN SIILLOIN TÄLLÖIN.

SYKSYLLÄ ON PAJON MATERIAALIA,
KOMPOSTIN TEKOON, JOTEN ON
HYVÄ TÄYTTÄÄ NE SITÄ MUKAAN,
KUN MATERIAALIA TULEE.
(KEVÄÄLLÄ (JOS ON INTOA!) VOI
MATTAA KOMPOSTOITAVAT TOISEEN
KOMPOSTIIN.)

TAI SYKSYLLÄ TEKEE KOMPOSTI
"VALMIKSI" ODOTTAMAAN KEVÄTTÄ

- VÄLIIN VANHAA KOMPOSTIA,
 - TAI KANANKAKKARAKEITÄ,
 - TAI VIRTSAVEITÄ,
 - TAI HEVONKAKKAA
- TAKAAMAAN KOMPOSTIN
TEKEUTYMISEN.

TÄRKEÄÄ, ETÄ KOMPOSTISTA ON HELPPO
PURETAA LAUTA KERRALLAAN, TAI

OTTA MUITA!
IRROTETTAVA SEINÄ!

KOMPOSTISSA ON ELAMAA
MONET SIENET, BAKTEERIT,
MUUT PIENELIÖT JA ELÄIMET
HOITAVAT JA LAHOTTAVAT
KOMPOSTIA

TUNKIOLIEROT VIIHTUVAT
KOMPOSTIN JÄÄHTYNEISSÄ
OSISSA, SAMOIN TUHATJALKAISET
JA KOVAKUORIAISET

MUURAHAISET KERTOavat KILJAN
KUIVASTA KOMPOSTIMATERIAALISTA

HOMIET JA LAKKISIENET OVAT
KOMPOSTIN TÄRKEITÄ LAHOTTAJIA.

HIRET, ROTAT JA MYRRÄT EIVÄT
KUULU KOMPOSTIN HYÖTEELÄIMIIN.

JOS KOMPOSTI EI LÄMPENE (KESÄLLÄ)
SE ON LUULTAVASTI LIIAN KUIVA.
KASTELE LÄMPIMÄLLÄ VEDELLÄ
TASAISEN KOSTEAKSI, EI MÄRÄKSI.

JOS KOMPOSTI ON SOPIVAN KOSTEAA,
MUTTA EI MAADU, SYVNÄ ON TYYPEN
VÄHYYS. LISÄÄ TYPPIPITOISTA
AINESTA JA VIHREÄÄ = TUORETTA
KASVIJÄTETTÄ.

SOPIVA KOSTEUS:

PURISTA KOMPOSTIA NYRKISSÄ.
JOS IRTOAA MUUTAMA VESIPISARA
KOSTEUS ON KUNNOSSA.

JOS VETTÄ VAKUU NORONA
LISÄÄ KUIVIKETTA (KUIVAA HAKETTA, OIKSILPPUA,
KASVIJÄTETTÄ, KANANMUNAKENNOJA SILPUTTU NAAMA).

ISTUTA KASA KOMPOSTIN
YMPÄRILLE PENSAITA
NÄKÖSUOJAKSI.

PIENET HAVUPUUT TAI
-PENSAAT
TUJAT, MARJAKUUSSET
SUOJAavat TALVEHÄKIN
KESÄKÖYNNÖKSET
KÖYNNÖSKRASSI,
RUUSUPAPU TAI
KURPIISA ONNIS-
TUUT VALDISALLA
PAIKALLA

KOOKKAAT PERENNAT
HUISKU-UNIKKO
KOMPASSIKUKKA
TÖYHTÖANGERVU

KOMPOSTOINTI ON:
EKOLOGISTA, EI

KUSKATAJÄTTEITÄ MUUALLE
TALOUDELLISTA, SAA
HYVÄÄ MUITA
LISÄÄ MONIMUOTOISUUTTA
LUONTOKUTTA!

ÖTÖKÄT JA LINNUT
VOIVAT HYVIN.

TARHURI ON ONNEKAINEN